

แผนการจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้
ฐานการเรียนรู้พิพิธภัณฑสถานภูมิปัญญาไทย
เวลา 50 นาที
โรงเรียนเลखรรณกิตติวิทยาคม

.....

1) วัตถุประสงค์ของฐานการเรียนรู้

- มีความรู้นำไปใช้ในการสร้างและเตรียมทรัพยากรมนุษย์ให้ท้องถิ่นมีคุณภาพที่เหมาะสม
และสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศแบบยั่งยืน

2) ข้อมูลการเรียนรู้และหลักฐานการเรียนรู้

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ความรู้ประสบการณ์ทั้งหลายของชาวบ้านในท้องถิ่นที่ใช้ในการแก้ปัญหา
หรือการดำเนินชีวิต โดยได้รับการถ่ายทอดและกลั่นกรองเป็นระยะเวลานาน ประกอบด้วย

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับคติ ความคิด ความเชื่อ และหลักการ ที่เป็นพื้นฐานของความรู้ที่เกิดจาก
การสั่งสมถ่ายทอดกันมา
 2. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องศิลปะ วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี
 3. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องการประกอบอาชีพในแต่ละท้องถิ่นที่ได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมกับกาลเวลา
 4. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีแนวคิด หลักปฏิบัติ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ ชาวบ้านนำมาใช้ในชุมชน
- ซึ่งเป็นอิทธิพลของความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

หลักฐานการเรียนรู้

- ใบความรู้
- แผนภูมิภาพการจัดหมวดหมู่อุปกรณ์
- วิดีโอ/สื่อ

3) วิธีการใช้ฐานการเรียนรู้

- วัตถุประสงค์ของฐานการเรียนรู้
- ใบความรู้
- ขั้นตอนการปฏิบัติ
- สรุปผลการเรียนรู้

4) ตารางการปฏิบัติและเวลาที่ใช้

ลำดับ	การปฏิบัติ	เวลาที่ใช้
1.	ชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการใช้ฐานการเรียนรู้	5 นาที
2.	เรียนรู้ทฤษฎี	20 นาที
3.	เรียนรู้ปฏิบัติ	20 นาที
4.	นำเสนอผลการเรียนรู้และสรุปผลการเรียนรู้	5 นาที

5) การวิเคราะห์ฐานการเรียนรู้สู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ฐานการเรียนรู้พิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาไทย
การวิเคราะห์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับภูมิปัญญาไทย

ความพอประมาณ

- การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างคุ้มค่าและเหมาะสม
- ใช้เวลาเรียนรู้ที่เหมาะสม

ความมีเหตุผล

- ใช้หลักการเหตุผล ความรู้ จัดหมวดหมู่ วัตถุ สิ่งของ
- ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ทำให้ห่างไกลจากอบายมุขทั้งหลาย
- พัฒนาสุนทรียภาพกล่อมเกล่าจิตใจให้สุภาพอ่อนโยน

ภูมิคุ้มกัน

- มีการวางแผนการสำรวจ จำแนก จัดทำทะเบียนสื่อแหล่งเรียนรู้
- เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน เป็นแบบอย่างแก่คนรุ่นหลัง

ความรู้

- การสำรวจ จำแนก และจัดทำทะเบียนสื่อแหล่งเรียนรู้
- ผู้เรียนมีความรู้ในเกี่ยวกับหลักการอนุรักษ์ บำรุงรักษาวัตถุ
- วิธีการดูแลรักษาอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันรูปแบบต่างๆ

คุณธรรม

- มีความเพียรพยายาม
- ความประหยัด
- มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ ในเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่น การอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย
- มีวินัย อดทน
- การรักษาวัฒนธรรมไทย
- มีความซื่อสัตย์

การเชื่อมโยง 4 มิติ

วัตถุ

- สามารถใช้วัสดุและอุปกรณ์อย่างรู้คุณค่า
- รู้จักการจัดเก็บ รักษาเครื่องมือดูแลรักษาสื่ออุปกรณ์ของฐานการเรียนรู้
- เป็นแหล่งเรียนรู้ สืบสานศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่น
- ใช้วัตถุเป็นสื่อการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่า

สังคม

- สร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนและหน่วยงาน
- เกิดความสามัคคีช่วยเหลือเสียสละและแบ่งปัน

สิ่งแวดล้อม

- รู้จักใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
- การเก็บรักษาสิ่งของและวัสดุให้เป็นระเบียบตามหมวดหมู่

วัฒนธรรม

- ปลูกฝังจิตสำนึกรักถิ่นกำเนิด
- สืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทย
- การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

6) ตารางการปฏิบัติและเวลาที่ใช้

ลำดับที่	การปฏิบัติ	เวลาที่ใช้
1	วัตถุประสงค์การเรียนรู้ มีความรู้นำไปใช้ในการสร้างและเตรียมทรัพยากรมนุษย์ให้ท้องถิ่นมีคุณภาพที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศแบบยั่งยืน	5 นาที
2	ขั้นวางแผน 1. เตรียมพื้นที่ เตรียมอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ต่างๆ 2. ศึกษาความรู้จากแผนภูมิ ใบความรู้ และวัสดุอุปกรณ์ ตามประเภทคือ ข้าวของเครื่องใช้ในหมวดต่างๆ เช่น หมวดเครื่องมือจับสัตว์น้ำ หมวดเครื่องจักสาน หมวดพาหนะ เป็นต้น	15 นาที
3	ขั้นปฏิบัติ 1. แบ่งกลุ่มถอดบทเรียนเกี่ยวกับพิธีกรรมภูมิปัญญาไทย ตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แล้วเขียนลงในกระดาษที่กำหนดให้ 2. ส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน	25 นาที

ลำดับที่	การปฏิบัติ	เวลาที่ใช้
4	บทสรุปฐานการเรียนรู้ดนตรี นาฏศิลป์ไทย ร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาไทย ความรู้ที่ได้รับ 1. ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ความรู้ประสบการณ์ทั้งหลายของชาวบ้านในท้องถิ่น ที่ใช้ในการแก้ปัญหาหรือการดำเนินชีวิต โดยได้รับการถ่ายทอดและกลั่นกรองเป็นระยะเวลานาน 2. การก่อตั้งพิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาไทยของโรงเรียนเลขธรรมกิตติวิทยาคม เริ่มมาจากทางโรงเรียนได้สะสมสิ่งของและมีผู้ปกครองนักเรียน คนในชุมชนนำมาบริจาค ทั้งยังมีผู้บริจาคเงินสร้างอาคารเพื่อให้เป็นสถานที่จัดแสดงเครื่องใช้พื้นบ้านให้นักเรียนได้ศึกษา โดยในวันที่ 26 ธันวาคม 2549 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จมาเปิดพิพิธภัณฑ์และทรงปลูกต้นไม้ จำปี บริเวณด้านหน้าอาคารพิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาไทย สิ่งของพื้นบ้านที่นำมาจัดแสดง ที่มีทั้งหมด 7 หมวด 1. หมวดเครื่องใช้ในบ้าน เช่น เตาหุงต้ม ตะเกียง หม้อหุง ฯลฯ 2. หมวดเครื่องมือทำนา เช่น ถังตวงข้าว คันไถ เคียว ฯลฯ 3. หมวดเครื่องมือจับสัตว์น้ำ เช่น ขนาง สุ่ม เบ็ดไม้ ฯลฯ 4. หมวดพาหนะ เช่น เกวียน เรือแจว ฯลฯ 5. หมวดเครื่องจักสาน เช่น กระด้ง ตะกร้า ไม้คานา ฯลฯ 6. หมวดเบ็ดเตล็ด เช่น ลูกคิด สัญญาเช่ากระบือ เครื่องพิมพ์ดีด ฯลฯ 7. หมวดเครื่องมือช่าง เช่น กบฉิว ตะไบ ลูกขวาน ฯลฯ	5 นาที